

### **Digitalizace fondů NPÚ (reg. č. CZ.1.06/1.1.00/17.09397)**

Projekt s dotací ve výši 17 863 300 Kč umožní NPÚ převedení statisíců listin, historických fotografií, plánů a dalších typů dokumentů do digitální podoby. V první části byla digitalizována dokumentace Ústředního seznamu kulturních památek (evidence kulturního dědictví české republiky – evidenční listy památek včetně fotografií, související listinné dokumenty, původní státní seznamy kulturních památek atd.). Výstup projektu, tj. digitální podoba dokumentů, bude postupně zpřístupňován prostřednictvím webu NPÚ během tzv. provozní fáze projektu, tedy v následujících pěti letech.

Sbírky, depozitáře a spisovny Národního památkového ústavu uchovávají velké množství historických fotografií, plánů a cenných dokumentů, shromažďovaných systematicky po celou dobu existence ústavu, resp. jeho předchůdců, tedy téměř sto let. Například fotoarchiv Národního památkového ústavu obsahuje téměř milion fotografií včetně 70 tisíc cenných skleněných negativů (některé pocházejí z konce 19. století), tisíců negativů a diapositivů. Sbírky NPÚ však opatrují také plány, staré tisky, matrice a polní náčrtky – a mezi nimi nesmírně vzácné historické unikáty. Fyzický stav dokumentů se však postupem času zhoršuje a pro zachování informací, které obsahují, je potřebné tyto fondy postupně digitalizovat. Projekt tak vedle on-line zpřístupnění informací umožní i jejich uchování v neměnné kvalitě.

Díky projektu byla navíc na půdě NPÚ zřízena dvě specializovaná digitalizační centra. Centrum plánové dokumentace disponuje velkoplošným A<sub>0</sub> stolním skenerem, který má snímací plochu 91 x 127 cm, umožňuje ovšem postupně snímat i předlohy mnohem větších formátů, jejichž dílčí části lze pak v grafickém programu spojit a upravit. Je určeno k digitalizaci historických plánů a map, restaurátorské dokumentace, grafik či obrazů. Druhé pracoviště, Centrum fotografie, se primárně věnuje zpracování mimořádně ohrožených skleněných negativů. Pracoviště je vybaveno jedinečným, individuálně konstruovaným skenerem od firmy Cruse, jediným přístrojem svého druhu v České republice. Je vybaven trojlineárním senzorem high-end třídy a možností využití metody image stacking pro zpracování historických skleněných negativů s vysokým tonálním rozpětím světel a stínů. Obraz snímá pomocí speciálně konstruovaných objektivů a pracuje s prosvětlovacím boxem na bázi LED diod. Samozřejmostí je přesná barevná kalibrace celého procesu a jeho standardizace pomocí ICC profilu. Skener je natolik citlivý, že umožňuje záchranu negativů, jejichž obraz je již téměř nečitelný. Centrum však rovněž zajistí digitalizaci nepřenositelných velkoformátových předloh, jako jsou nástropní a nástěnné malby, upevněné tapiserie, velká malířská díla atd. Pro tyto účely je pracoviště vybaveno špičkovým fotoaparátem se speciálními širokoúhlými TS objektivy, umožňujícím snímání z krátké vzdálenosti a následnou restituci linií. Tělo fotoaparátu je navíc doplněno makroobjektivem pro snímání nejmenších podrobností u dobře přístupných předloh a dvěma zoom objektivy pro snímání detailů nebo i celků nástropních maleb ve velké výšce, například v klenbě katedrál.